

ROBBANÁSBIZTOS BERENDEZÉS SZERELŐJÉNEK FELADATAI

Robbanásveszélyes térségben (robbanóanyagok kivételével) alkalmazott erős/gyengeáramú villamos, vagy gépészeti gyártmányokat létesíteni alapképesítésének szakmai területén a vonatkozó jogszabályoknak, vonatkozó szabványoknak megfelelően;

Alapvégzettségének megfelelően robbanásveszélyes környezetben is karbantartani, javítani, felújítani, üzembe helyezni és kezelni robbanásbiztos berendezéseket;

- a robbanásbiztonság-technika általános megfelelését igazolni, felülvizsgálni;
- robbanásveszélyes környezetben gázkoncentráció mérést végezni és dokumentálni;
- alapvégzettségének megfelelően robbanásveszélyes környezetben villamos és nem-villamos berendezéseket üzemeltetni.

Melyek a munkáltató legfontosabb kötelezettségei a potenciálisan robbanásveszélyes munkahelyekkel kapcsolatban?

A potenciálisan robbanásveszélyes környezetben lévő munkahelyekre, illetve azok kialakítására és használatára vonatkozó minimális munkavédelmi követelményeket a **3/2003. (III. 11.) FMM-ESzCsM együttes rendelet szabályozza.**

A munkáltató kötelezettségei a potenciálisan robbanásveszélyes munkahelyekkel kapcsolatban a következők:

- A **munkáltató alapvető kötelezettsége** a robbanóképes légtér kialakulásának megelőzése, vagy ha erre nincs lehetőség, akkor a robbanás elhárítása, illetve az esetleges robbanás hatásainak csökkentése, ide értve a robbanás terjedésének megakadályozását.
- Az **intézkedési kötelezettség** mellett a munkáltató feladata az is, hogy az intézkedések végrehajtását **rendszeresen ellenőrizze**, különösen akkor, ha a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben lévő munkahelyen a robbanóképes légtér jellemző tulajdonságaiban (pl. szellőzés mértékében) változások következtek vagy következhetnek be.
- A munkáltatónak gondoskodnia kell arról, hogy a robbanóképes légtér olyan mértékű kialakulásakor, amely a munkavállalók vagy más személyek egészségét és biztonságát veszélyezteti, a légteret műszaki megoldás alkalmazásával **folymatos felügyelet** (ideértve a monitorozást) alatt tartsa.
- A munkáltatónak ki kell **oktatnia** a robbanóképes légtérben munkát végző munkavállalókat a robbanás elleni védelem tudnivalóiról.
- A munkáltató köteles gondoskodni arról, hogy
 - a) potenciálisan robbanásveszélyes környezetben munkát csak a munkáltató által kiadott írásbeli utasítás alapján végezzenek;
 - b) az irányítása alatt álló olyan munkaterületeket, ahol robbanóképes légtér kialakulhat, zónákba sorolja be. A zónákban munka csak munkavégzési engedély alapján kezdhető meg, illetve folytatható, ha az a robbanás bekövetkezése szempontjából veszélyesnek minősíthető, illetve hatását tekintve az lehet.
 - A munkáltatónak a robbanás ellen egyedi védő intézkedésekkel kell védekeznie (veszélyes gázok, porok elvezetése, elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem kialakítása, megfelelő egyéni védőeszközök juttatása a munkavállalóknak, a robbanásvédelmi dokumentációban foglaltak következetes megtartása üzembe helyezéskor, a kockázatok lehető legalacsonyabb szinten tartása, a munkavállalók optikai/akusztikai jelzéssel riasztása a robbanásveszélyes légtér kialakulásakor és haladéktalan eltávolításuk a veszélyes térből).
 - A munkáltató köteles robbanásvédelmi dokumentációt készíteni, amelyet folyamatosan köteles felülvizsgálni és szükség szerint módosítani.
 - A munkáltató feladata, hogy gondoskodjék – a robbanásvédelmi dokumentációban meghatározottak szerint - a munkavállalók részére menekülési útvonalak kijelöléséről és menekülő eszközök biztosításáról, valamint ezek karbantartásáról. Mindezeket oktatni, valamint az előírt időközönként gyakoroltatni is kell.

- A munkáltatónak vizsgálatnia kell a robbanóképes légtérben az első alkalommal használatba vételre kerülő munkaeszköz alkalmazási feltételeit robbanásvédelmi szempontból és a kockázatok elkerülése érdekében valamennyi szükséges intézkedést meg kell tennie.
- A robbanásvédelmi vizsgálat munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül azzal, hogy a vizsgálatban legalább középfokú tűzvédelmi szakképesítésű személy részvétele szükséges. A vizsgálat az üzembe helyezési eljárás során is elvégezhető.
- Ha a kockázatértékelés során azt állapítják meg, hogy energia-kimaradás esetén a robbanás kockázata növekedhet, akkor a munkáltatónak biztosítani kell, hogy a készülékek és védelmi rendszerek az egyéb üzemi rendszerektől függetlenül energia-kimaradás esetén is biztonságos üzemállapotban maradjanak.
- A munkáltatónak meg kell tiltania azt, hogy meghatározott munkaterületekre gyújtóforrást vagy egyéb nyílt láng létrehozására alkalmas eszközt, illetve berendezést (pl. öngyújtó, nyílt lángú lámpa) bevigyenek.

Ezért a potenciálisan robbanásveszélyes környezet bejáratánál jól láthatóan erre vonatkozó **tájékoztatót** kell elhelyezni.

A munkáltatónak arról is intézkednie kell, hogy a potenciálisan robbanásveszélyes környezetbe illetéktelenek ne léphessenek be (az erre vonatkozó táblát vagy ábrát jól látható helyen, a bejáratnál kell elhelyezni).

Azokon a területeken, ahol robbanóképes légtér alakulhat ki, a bejáratot **jelöléssel** kell ellátni.

Potenciálisan robbanásveszélyes környezetben létesített munkahely esetén a munkáltató a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatok során és a **kockázatértékelés** keretében köteles munkabiztonsági és munka-egészségügyi szempontból **azonosítani a várható veszélyeket**, a következő szempontok figyelembevételével kell meghatározni:

- a) a robbanóképes légtér kialakulásának és fennmaradásának valószínűsége, illetve annak időtartama;
- b) a robbanóképes légtérben a gyújtóhatás bekövetkezésének valószínűsége, ideértve az elektrosztatikus kisüléseket is;
- c) berendezések, az alkalmazott anyagok, eljárások és ezek lehetséges kölcsönhatása;
- d) a robbanás bekövetkezése esetén a várható hatások mértéke.

Ha a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben lévő munkahelyen egyidejűleg több különböző munkáltató foglalkoztat munkavállalót, akkor a kötelezettségek érvényesítéséért az ellenőrzése alá tartozó munkahelyen valamennyi munkáltató külön-külön felelős.

Ettől függetlenül az üzemeltető munkáltató köteles a többi munkáltatóval összehangolva a robbanásvédelmi dokumentációban rögzíteni az **együttműködés** célját, módját és az annak alapján szükségessé váló intézkedéseket.

A munkáltató köteles gondoskodni arról is, hogy a munkavállalók, illetve munkavédelmi képviselők előzetes tájékoztatást kapjanak a munkakörnyezet robbanásveszélyességéről és a megelőző intézkedésekre.

A munkáltatónak **egyeztetnie szükséges** a munkavállalókkal, illetve munkavédelmi képviselőkkel a döntések előkészítése során.

A robbanásvédelmi dokumentációt és annak módosításait is ismertetni kell az érintett munkavállalókkal és munkavédelmi képviselőkkel.

A robbanásvédelmi dokumentáció elkészítése és felülvizsgálata munkabiztonsági szaktevékenység azzal, hogy a vizsgálatban legalább középfokú tűzvédelmi szakképesítésű személy részvétele szükséges.